

บทคัดย่อ

- เรื่อง : การศึกษาประสิทธิผลการอบสมุนไพรร่วมกับการใช้ยาสมุนไพรรางจืดต่อระดับเอนไซม์โคลีลินเอสเตอเรสในกระแสเลือดของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงตำบลโคกตาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ
- ผู้วิจัย : นางสาวลัดดาวัลย์ วงษ์นิล ตำแหน่งแพทย์แผนไทย
- คำสำคัญ : การอบสมุนไพร, รางจืด, เอนไซม์โคลีลินเอสเตอเรส, สารเคมีกำจัดศัตรูพืช, เกษตรกร

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการอบสมุนไพรร่วมกับการรับประทานสมุนไพรรางจืดต่อระดับเอนไซม์โคลีลินเอสเตอเรสในเลือดของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงตำบลโคกตาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรที่มีผลตรวจสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเลือดอยู่ในระดับเสี่ยงและไม่ปลอดภัย จำนวน 50 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มทดลอง ได้รับการอบสมุนไพรร่วมกับการรับประทานชาขางรางจืด 2) กลุ่มควบคุม รับประทานชาขางรางจืดเพียงอย่างเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สารเคมี และชุดทดสอบระดับเอนไซม์โคลีลินเอสเตอเรส (Reactive Paper) ระยะเวลาการทดลองในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน พ.ศ.2569 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t-test ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มที่ได้รับการอบสมุนไพรร่วมกับการรับประทานชาขางรางจืด มีระดับเอนไซม์โคลีลินเอสเตอเรสในเลือดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยมีจำนวนเกษตรกรที่มีผลเลือดกลับมาอยู่ในระดับปลอดภัยร้อยละ 60.0 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่รับประทานชาขางรางจืดเพียงอย่างเดียวที่มีผลเลือดปลอดภัยเพียงร้อยละ 33.3 นอกจากนี้ยังพบว่าอาการไม่พึงประสงค์ เช่น อาการวิงเวียนศีรษะ อาการปวดเมื่อยตามร่างกายและผื่นคันในกลุ่มทดลองลดน้อยลงมากกว่ากลุ่มควบคุม สรุปได้ว่าการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าการอบสมุนไพรช่วยเสริมประสิทธิภาพในการขับสารพิษออกจากร่างกายผ่านทางเหงื่อและการไหลเวียนโลหิต ซึ่งเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสุขภาพเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงในชุมชน และยังเพิ่มการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยของประชาชนได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น